

ЗВІТ
про діяльність кафедри практичної психології
Факультету психології, соціальної роботи та спеціальної освіти
Київського університету імені Бориса Грінченка
у 2023 році

ЗМІСТ

1. Кафедра практичної психології Факультету психології, соціальної педагогіки та спеціальної освіти в структурі Університету, системі столичної освіти та освіти України	3
Профорієнтаційна робота	4
Робота з соціальними мережами	10
Соціальний проєкт «З Києвом і для Києва» та заходи для громади м. Києва	11
Робота з партнерами, роботодавцями	12
Діяльність «Соціально-психологічної служби» Університету	13
2. Корпоративна культура кафедри практичної психології, розвиток і підтримка персоналу	16
Науковий статус викладачів кафедри	17
Підвищення кваліфікації	18
Закордонне стажування	22

Заходи для співробітників	23
3. Соціально-гуманітарна взаємодія зі студентським самоврядуванням, мистецтвом	24
Заходи соціально-гуманітарного спрямування	24
4. Якість освіти	31
Робота центрів компетентностей	32
Практика студентів	35
Виконання навантаження	37
5. Наукові дослідження, наукометрія та академічна доброчесність кафедри практичної психології	38
Публікаційна активність викладачів кафедри	38
Реалізація наукової теми кафедри «Психологічна підтримка ресурсного потенціалу особистості в мінливих умовах суспільного буття»	48
Робота аспірантів і докторантів кафедри	60
Студентська наукова робота	66
6. Міжнародна діяльність кафедри практичної психології	69
Участь у міжнародних програмах академічної мобільності	69
Гостьові лекції	70

1. Кафедра практичної психології Факультету психології, соціальної педагогіки та спеціальної освіти в структурі Університету, системі столичної освіти та освіти України

Контингент студентів кафедри практичної психології (2021 – 2023 рр.)

Рік	БАКАЛАВРАТ			МАГІСТРАТУРА		Другий курс (денна + заочна)
	Практична психологія, (денна)	Консультаційна психологія, (денна)	Практична психологія (заочна)	Практична психологія (денна)	Практична психологія (заочна)	
2021	30 (+5)	28 (+3)	18 (+6)	12 (+0)	49 (+4)	15 (+7)
2022	45 (+15)	51 (+23)	30 (+12)	11 (-1)	35 (-14)	11 (-4)
2023	56 (+11)	45 (-6)	42 (+12)	12 (+1)	31 (-4)	29 (+18)

Профорієнтаційна робота

Заходи, проведені викладачами кафедри практичної психології в межах профорієнтаційної діяльності у 2023 році:

Актаєва М.Г.

1. Робота зі сторінками кафедри у соціальних мережах (впродовж року подано 10 інформаційних матеріалів).
2. Проведення просвітницьких заходів з метою популяризації психологічних знань (впродовж року).

Василець К.В.

1. Робота зі сторінками кафедри у соціальних мережах (впродовж року подано 5 інформаційних матеріалів).
2. Організація та проведення зустрічі зі студентами 4 курсу «Мотивація вступу до магістратури. Хочу, могу, буду!» (травень 2023, кількість учасників – 20).

Калюжна Є. М.

1. Робота зі сторінками кафедри у соціальних мережах (впродовж року подано 10 інформаційних матеріалів).
2. Проведення заходів психологічної підтримки населення в межах проекту «Психологи на війні» (впродовж року) <https://www.facebook.com/psychologists.on.the.war>
3. Проведення вебінару «Психологічні проблеми суб'єктів дистанційного навчання» (квітень 2023) https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=pfbid027NWmZHXxUnFEbL1JTySr8bM5zSkCrTRTwoem4AiQx

[MJoyG8amT4ULkZDiQKHH7rl&id=100063592920120](https://www.facebook.com/MJoyG8amT4ULkZDiQKHH7rl&id=100063592920120)

4. Презентація ОП Консультаційна психологія на Дні відкритих дверей (травень 2023, кількість учасників – 45).

Левченко В. В.

1. Робота зі сторінками кафедри у соціальних мережах (впродовж року подано 5 інформаційних матеріалів).
2. Організація та проведення зустрічпершокурсників з випускниками та старшокурсниками «Бути студентом грінченківцем - це... Моя історія» (вересень 2023, кількість учасників – 20).

Лозова О. М.

1. Робота зі сторінками кафедри у соціальних мережах (впродовж року подано 24 інформаційні матеріали).

Литвиненко О. О .

1. Проведення просвітницьких заходів для Київського міського методичного центру закладів культури і освітніх закладів (впродовж року).
2. Відповідальна за наповнення сторінок кафедри у соціальних мережах (впродовж року).
3. Відповідальна за наповнення ю-туб каналу кафедри (впродовж року).
4. Відповідальна за проведення рекламної кампанії (червень-серпень 2023).

5. Участь у якості гостя подкаста «Психологічна діалогія» (листопад 2023).
6. Участь у стратегічній сесії з питань розбудови ментального здоров'я у місті Києві (листопад 2023).
7. Організатор Інтерактивного заняття «Мої почуття важливі». За участю студентів 3 курсу КП і ПП. Для старшокласників і всіх бажаючих, до дня Факультету психології, соціальної роботи та спеціальної освіти (листопад 2023, кількість учасників – 20).
8. Проведення відкритої просвітницької лекції на тему: «Алгоритми самопомоги при депресії та тривозі» (грудень 2023, кількість учасників – 20 очно і 70 онлайн + 160 переглядів на ю-туб).

Матвієнко Л. І.

1. Робота зі сторінками кафедри у соціальних мережах (впродовж року подано 9 інформаційних матеріалів).
2. Презентація ОП Практична психологія на Дні відкритих дверей (травень 2023, кількість учасників – 45).
3. Проведення МК «Що для Вас психологія?» для студентів ППб-1-23-40д на базі ДКЦП (вересень 2023, кількість учасників – 25).
4. Організація та проведення зустрічі-презентації із старшокурсниками і випускниками «Психолог – це покликання до служіння людям» (вересень 2023, кількість учасників – 35).

Миколенко Н. В.

1. Робота зі сторінками кафедри у соціальних мережах (впродовж року подано 15 інформаційних матеріалів).

2. Організація вебінарів «рівний – рівному» зі студентами, на які запрошувалися всі бажаючі. Реклама роботи кафедри практичної психології (впродовж року).
3. Організація та проведення вебанару. Ведуча студентка ППб-1-19-4.0з Кроленко Єлизавета. Тема: «Огляд навчальних відеоматеріалів для майбутнього психотерапевта» (березень 2023, кількість учасників – 20)
<https://meet.google.com/cuh-ogvo-sqt>
4. Організація та проведення вебанару. Ведуча студентка ППм-1-22-1.4.з Старостишеною Юлія. Тема: «HABITS -фактори профілактики стресу» (березень 2023, кількість учасників – 25)
<https://us05web.zoom.us/j/83709435200?pwd=MUIRa3ZsNTBEVTV3V0YwelhVYlY2Zz09> Meeting ID: 837 0943 5200 Passcode: W617SC
5. Організація та проведення вебанару. Ведуча студентка ППб-1-19-4.0з Гордієнко Тетяна. Тема: «Якість сну та її вплив на самопочуття та життєдіяльність людини» (березень 2023, кількість учасників – 25)
<https://meet.google.com/wod-simq-ctc>
6. Організація та проведення вебанару. Ведучі студентки ППм-1-22-1.4.з Білоус Тетяна та Чалкова Наталія. Тема: «Розвиток резилієнтності за допомогою КПТ» (березень 2023, кількість учасників – 35)
<https://zoom.us/j/96388551497?pwd=N0cyZ3c4MGJNWHZEN3pURks3cmhNQTO9>
7. Організація та проведення вебанару. Ведуча студентка ППм-1-22-1.4.з Щелок Неля. Тема: «Резилієнтність в транзактному аналізі» (березень 2023, кількість учасників – 20)
<https://zoom.us/j/96388551497?pwd=N0cyZ3c4MGJNWHZEN3pURks3cmhNQTO9>

8. Організація та проведення вебанару. Ведучі студентки ППМ-1-22-1.4.з Астапова Юлія, Шевчук Олена.
Тема: «Резилієнтність у психології» (березень 2023, кількість учасників – 25)
<https://zoom.us/j/96388551497?pwd=N0cyZ3c4MGJNWHZEN3pURks3cmhNQTO9>
9. Організація та проведення вебанару. Ведучі студентки ППМ-1-22-1.4.з Гончаренко Марія, Ковтюх Юлія.
Тема: «Психологічна безпека в умовах соціальної інтеграції» (березень 2023, кількість учасників – 25)
<https://meet.google.com/rdk-pgsz-kdf>
10. Організація та проведення вебанару. Ведуча студентка ППБ-1-19-4.0з Майданська Катерина. Тема: «Вікові кризи в житті людини. Наша внутрішня дитина» (березень 2023, кількість учасників – 25)
meet.google.com/bkn-wdxx-nxx
11. Організація та проведення вебанару. Ведуча студентка ППБ-1-19-4.0з Мінка Олександра. Тема: «Як справлятися з прокрастинацією. Причини та поради» (квітень 2023, кількість учасників – 20)
<http://meet.google.com/bkn-wdxx-nxx>
12. Організація та проведення зустрічпершокурсників з випускниками та старшокурсниками «Бути студентом грінченківцем - це... Моя історія» (вересень 2023, кількість учасників – 25).
13. Організація та проведення тренінгу «Ми разом» за участю студентів 6-го курсу. Ведуча Іванна Добра. Для старшокласників і всіх бажаючих, до дня Факультету психології, соціальної роботи та спеціальної освіти (листопад 2023, кількість учасників – 30).

Плескач Б. В.

1. Організація та проведення зустрічі з випускницею, представницею ради випускників кафедри Анною Овдієнко. Тема зустрічі: «Підкорюємо чарівний світ професії разом з Київським університетом імені Бориса Грінченка» (вересень 2023, кількість учасників – 25).

Терпило В. О.

1. Організація та проведення зустрічі-презентації із старшокурсниками і випускниками «Психолог – це покликання до служіння людям» (вересень 2023, кількість учасників – 20).

Циганчук Т. В.

1. Організація та проведення зустрічі з випускницею, представницею ради випускників кафедри Анною Овдієнко. Тема зустрічі: «Підкорюємо чарівний світ професії разом з Київським університетом імені Бориса Грінченка» (вересень 2023, кількість учасників – 25).

Робота з соціальними мережами

<i>Соціальна мережа</i>	<i>Посилання</i>	<i>Рік</i>	<i>Кількість підписників</i>	<i>Кількість дописів</i>
Фейсбук	https://www.facebook.com/PP.Grincenko	2020	652	-
		2021	757	-
		2022	1016	-
		2023	1096	315
Інстаграм	kpp.fpsrso	2020	105	-
		2021	288	-
		2022	350	-
		2023	506	315
Ю-туб	https://www.youtube.com/channel/UCNUKiUqAf5PzviBw8rL2V6Q	2020	132	-
		2021	167	-
		2022	215	-
		2023	309	11

На сторінках кафедри у соціальних мережах протягом року було розміщено більше 300 дописів. Тематика – цікаві статті з психології, пости про можливості розвитку для студентів, звіти з проведених занять, зустрічей, проходження практики, просвітницькі статті і відео та ін.

Діяльність в період рекламування (червень-серпень 2023 р.) – публікація відео від студентів для залучення абітурієнтів, публікація інформації про спеціальності та вступну кампанію.

Соціальний проєкт «З Києвом і для Києва» та заходи для громади м. Києва

№	Заходи	Термін виконання	Відповідальні
1	Участь у діяльності Служби психосоціальної підтримки сімей військовослужбовців (ГО "Жіноча сила України")	протягом року	Василець К.В.
2	Уроки психології для дітей 10-16 років (для ВПО)	протягом року	Актаєва М.Г
3	«Тьюторський супровід розвитку соціально-особистісних компетентностей учнів старших класів» Наказ МОН України від 20.09.2021 №1000 про проведення експерименту (вересень 2021 р.- червень 2026 р.). Один із молодших наукових керівників шкіл, що беруть участь у експерименті.	протягом року	Трояновський В.С.
4	Проведення онлайн-вебінару для фахівців державної служби зайнятості України: "Ендоекопсихологія: психологія збереження біопсихосоціального здоров'я людини" (кількість учасників – 45)	Березень	Калюжна Є.М.
5	Онлайн-тренінг «Тактики психологічної допомоги і самопомоги при тривожних і депресивних станах» (кількість учасників – 75)	Лютий	Вавілова А.С.
6	Онлайн та офлайн семінари для батьків "Особливості виховання в контексті гендерної рівності"	протягом року	Нікольська А.Д.

Крім того, магістри 6 квітня 2023 року відбувся майстер-клас «Тренуємо життєстійкість!», який провели студентки 5 курсу спеціальності «Психологія» Юлія Астапова та Олена Шевчук. Захід відбувся в межах Психологічного хабу Факультету психології, соціальної роботи та спеціальної освіти. Учасники Психологічного хабу, учні 10-11 класу, батьки та вчителі дізнались, що таке життєстійкість, сформулювали чинники життєстійкості, виконали низку психологічних вправ.

Психологічний хаб спільно з Соціально-психологічною службою організували майстер –класи: «Ізотерапія як арт-терапевтичний метод» (Наталія Чалкова, 6 курс) та «Драйвери – мінісценарії нашого життя» (Неля Щелок, магістр 6 курс).

Робота з партнерами, роботодавцями

1. Запрошено до членства у Раді роботодавців Грубі Тамару Валеріївну – наукову кореспондентку лабораторії організаційної та соціальної психології Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України, членкиню Української асоціації КПТ, Української асоціації організаційних психологів та психологів праці, International Society of Schema Therapy.

2. Запрошено до роботи в Екзаменаційній комісії роботодавця Лаптеву Галину Романівну – керівницю Психологічної служби КНУ, практичну психологиню, психологиню-консультантку, викладачку психології, авторку та ведучу освітніх вебінарів та тренінгів.

3. Залучено представників Ради роботодавців до обговорення оновлення змісту освітніх програм на рівні внесення змін у робочі програми навчальних дисциплін (серпень-жовтень 2023).

Діяльність «Соціально-психологічної служби» Університету

За звітний період до Соціально психологічної служби Університету звернулося 34 особи, з них 20 нові, 14 зверталися повторно або продовжили роботу, розпочату в попередній період. Звернення відбувалися переважно через пошту Служби pidtrymka@kubg.edu.ua. Але в цьому році письмове консультування через пошту було остаточно витіснене онлайн-консультаціями та перепискою у більш зручних месенджерах (де обсяг листування важко порахувати).

За 2023 рік було проведено 86 онлайн-консультацій, 2 очні, 5 телефонних консультацій. З 21 клієнтом консультування проводилось у письмовому форматі через Телеграм та Вайбер.

Кількість тих, хто звернувся	Консультування через Вайбер, Телеграм, кількість дописувачів	Онлайн-консультації	Телефонні консультації	Очні консультації	Групові заходи
34	21	86	5	2	9

Серед тих, хто звернувся до Служби не анонімно, переважали студенти Університету, зафіксовано також звернення 2-х співробітників КУБГ, 4-х випускників КУБГ та 1 мами студента.

Переважні теми звернень: депресивні стани (у тому числі з симптомами, що вказують на ті чи інші афективні розлади і потребують допомоги відповідного фахівця); тривожні стани (через надмірне навантаження у навчанні та у роботі, через війну та страх втрати близьких); горювання через втрату близьких; труднощі у стосунках з партнерами; труднощі у стосунках з батьками; особистісні кризи та почуття невпевненості, відчуття неповноцінності запити на побудову планів на майбутнє в умовах невизначеності.

З 2023 рік відбулося 9 групових зустрічей у змішаному форматі (вебінар + група взаємопідтримки) на тему резиліентності та підтримки психічного здоров'я.

У 2023 на базі Соціально-психологічної Служби пройшли практику: переддипломну - 12 магістрантів ОП «Практична психологія» заочної форми навчання, виробничу діагностичну - 26 студентів 3-го курсу ОП «Практична психологія» заочної форми навчання, виробничу зі спеціалізації та консультаційну – 1 студентка 4 курсу. В рамках практики для студентів-практикантів було проведено 6 інтерв'їзійних групових та 1 індивідуальну зустріч. Під час практики студентами було проведено 4 онлайн та 2 очні тренінги. В запропонованому магістрантами проекті консультативної допомоги було отримано та опрацьовано 72 звернення від клієнтів (70 студентів та 2 співробітники КУБГ), для яких було проведено сумарно 118 онлайн-консультацій. Від клієнтів проекту отримано 42 позитивні письмові відгуки. В проекті тьюторської допомоги в межах практики 3-го курсу тьюторську підтримку отримали 21 студент КУБГ та ще 11 молодих людей поза університетом.

Кількість практикантів Служби	Кількість клієнтів та тьюторантів	Онлайн-консультації	Тьюторських сесій	Групові заходи
39	104	118	143	6

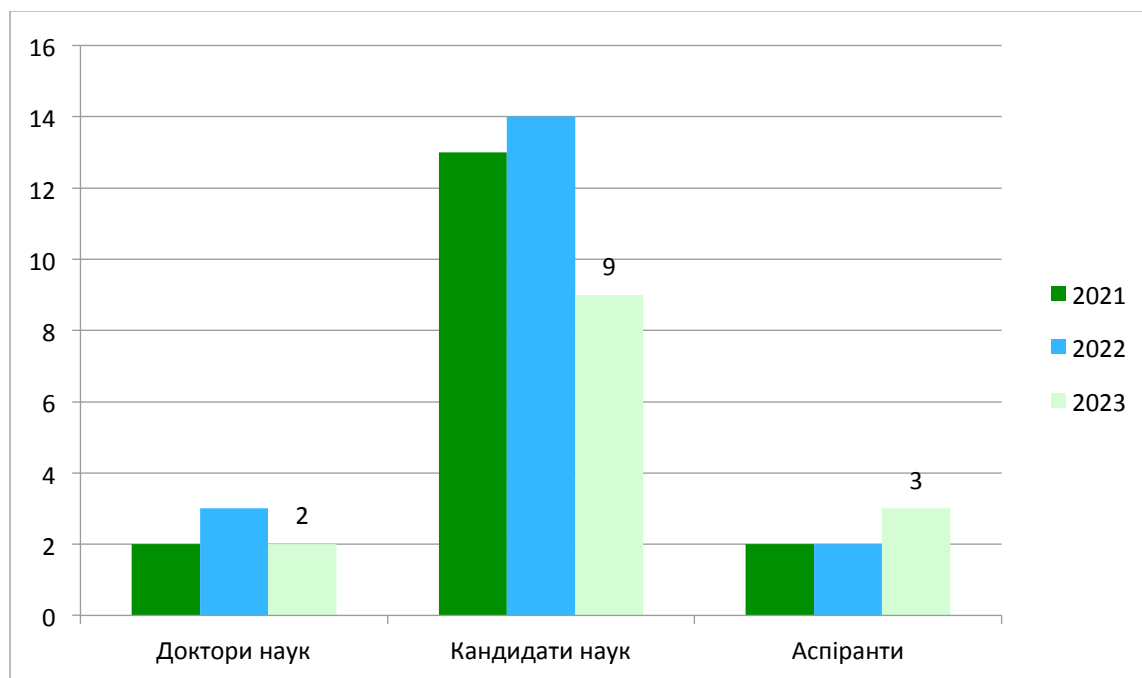
В рамках переддипломої практики магістрантів було реалізовано старт просвітницького проекту «Подкаст «Психологічна діалогія», здійснено зйомки 3-х випусків, 2 з них вже оформлено та розміщено на ютюб-каналі кафедри практичної психології (<https://www.youtube.com/watch?v=40kxjIS4S1c&t=1588s> і <https://www.youtube.com/watch?v=mUKTPfRvOyk&t=4s>).

Резюме. З огляду на забезпечення ліцензованого обсягу студентів, вважаємо обсяг проведеної у 2023 р. профорієнтаційної роботи достатнім. Найбільший внесок зробили доц. Калюжна Є. М., доц. Литвиненко О. О., доц. Матвієнко Л. І. та ст. викл. Миколенко Н. В.

2. Корпоративна культура кафедри практичної психології, розвиток і підтримка персоналу

На кінець поточного року загальна кількість НПП кафедри складає 18 осіб; з них на постійній основі працює – 16. Докторів наук – 2, з них працює на постійній основі – 2. Мають вчене звання професора, старшого наукового співробітника – 1 / на постійній основі – 1. Кандидатів наук – 9 / з них у штаті – 7. Мають вчене звання доцента – 5, з них працює на постійній основі – 5. Навчається в аспірантурі 3 співробітників.

Рис.1. Динаміка змін кваліфікаційного рівня науково-педагогічного персоналу кафедри практичної психології протягом 2021-2023 років

Науковий статус викладачів кафедри

Контингент	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.
Загальна кількість НПП кафедри/ у штаті	17/13	19/16	18/15	22/17	18/16
Докторів наук / у штаті	2/1	2/2	2/2	3/3	2/2
Кандидатів наук / у штаті	15/11	14/11	13/10	14/9	9/7
Вчене звання професора, старшого наукового співробітника / у штаті	2/1	1/1	1/1	1/1	1/1
Вчене звання доцента / у штаті	3/0	4/1	4/2	5/4	5/5
Захищені дисертації: кандидатські/докторські	0/0	1/0	1/1	0/0	0/0
Навчання в докторантурі/аспірантурі	1/0	1/2	1/3	0/5	2/2

Підвищення кваліфікації

Кількість сертифікатів, що підтверджують участь у заходах підвищення кваліфікації	2020	2021	2022	2023
	19	41	15	16

Актаєва М. Г.

1. Підвищення кваліфікації (варіативна частина) на тему: «Розумію: курс психологічно-емоційної підтримки». Протокол засідання Вченої ради факультету психології, соціальної роботи та спеціальної освіти №12 від 20.12.2023 (01.03.2023).

Василець К. В.

2. Підвищення кваліфікації (фаховий модуль) на базі Інституту соціальної та політичної психології НАПН України. Сертифікат № 02-15/296 (08.05.2023–08.06.2023).
3. Підвищення кваліфікації (варіативна частина) на тему: «Психологічна допомога та робота психолога з військовими та їх родинами у дні війни. Військова психологія». Протокол засідання Вченої ради факультету психології, соціальної роботи та спеціальної освіти №11 від 22.11.2023 (25.11.2022–17.02.2023).

Калюжна Є. М.

4. Підвищення кваліфікації (дослідницький модуль). Сертифікат № 2236/41 (16.02.2023–31.03.2023).

5. Підвищення кваліфікації (варіативна частина) на тему: «Interactive technologies of blended learning». Протокол засідання Вченої ради факультету психології, соціальної роботи та спеціальної освіти №11 від 22.11.2023 (06.03.2023–13.03.2023).

Левченко В. В.

6. Підвищення кваліфікації (лідерський модуль). Сертифікат № 2270/41 (28.03.2023–14.04.2023).

Литвиненко О. О.

7. Підвищення кваліфікації (варіативна частина) на тему: «Mediation and Negotiation». Протокол засідання Вченої ради факультету психології, соціальної роботи та спеціальної освіти №12 від 20.12.2023 (16.12.2023–19.12.2023).

Лозова О. М.

8. Підвищення кваліфікації (фаховий модуль) на базі Українського науково-методичного центру практичної психології і соціальної НАПН України. Сертифікат № 40 від 05.05.2023 (20.03.2023–30.04.2023).

Матвієнко Л. І.

9. Підвищення кваліфікації (дослідницький модуль). Сертифікат № 2239/41 (16.02.2023–31.03.2023).

Миколенко Н. В.

10. Підвищення кваліфікації (дослідницький модуль). Сертифікат № 2239/40 (16.02.2023–31.03.2023).
11. Підвищення кваліфікації (варіативна частина) на тему: «Using the opportunities of cloud services in online education». Протокол засідання Вченої ради факультету психології, соціальної роботи та спеціальної освіти №11 від 22.11.2023 (09.01.2023–16.01.2023).
12. Підвищення кваліфікації (варіативна частина) на тему: «Психологічне консультування техніками КПТ». Протокол засідання Вченої ради факультету психології, соціальної роботи та спеціальної освіти №11 від 22.11.2023 (22.01.2023–24.01.2023).
13. Підвищення кваліфікації (варіативна частина) на тему: «Війна не спить: на тему військової, клінічної, трансгенераційної психології». Протокол засідання Вченої ради факультету психології, соціальної роботи та спеціальної освіти №11 від 22.11.2023 (01.05.2023–31.05.2023).

Плескач Б. В.

14. Підвищення кваліфікації (фаховий модуль) на базі Українського науково-методичного центру практичної психології і соціальної НАПН України. Сертифікат № 43 від 18.05.2023 (10.04.2023–10.05.2023).
15. Підвищення кваліфікації (дослідницький модуль). Сертифікат № 2241/41 (16.02.2023–31.03.2023).
16. Підвищення кваліфікації (цифровий модуль). Наказ № 786 від 04.12.2023.

Підвищення кваліфікації викладачів у межах Університету

Модуль ІКТ			Дослідницький модуль			Лідерський модуль			Дидактичний модуль			Фаховий модуль			Варіативна частина		
2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023
8	0	1	0	0	4	0	2	1	2	0	0	5	1	3	-	-	7

Закордонне стажування

Закордонне стажування	2020	2021	2022	2023
	1	6	1	4

Закордонне стажування: Литвиненко О.О. Проведення дослідження: «Харчова поведінка осіб, змушених покинути Україну у зв'язку з війною». Universität Bayreuth. Faculty of life sciences: food, nutrition and health. Prof. Dr. Laura M. König. Junior Professor of Public Health Nutrition, University of Bayreuth. laura.koenig@uni-bayreuth.de. Volkswagen Stiftung (15.06.2022-14.06.2023).

Закордонне стажування: Литвиненко О.О. участь у міжнародному проекті Розвиток кар'єрного радництва для України CARE, Національне агентство освіти, Фінляндія (01.08.2023 по 31.12.2025).

Закордонне стажування: Литвиненко О. О. участь у міжнародному тренінгу Медіація та переговори, Університет Адама Міцкевича у м. Познань, Польща (16.12.2023 по 19.12.2023).

Закордонне стажування: Музиченко І. В. участь у міжнародному стажуванні Еразмус+ в Академії спеціальної педагогіки імені М.Гжегожовської, Польща (24.04.2023 по 28.04.2023).

Заходи для співробітників

Заходи для співробітників	2020	2021	2022	2023
	1	2	1	1

Заходи: Литвиненко О. О. «Алгоритми самопомоги при депресії та тривозі» (відкрита лекція для Факультету психології, соціальної роботи та спеціальної освіти): 20 відвідувачів в аудиторії + 60 відвідувачів онлайн + 157 переглядів. <https://www.youtube.com/watch?v=KwpJMk4mqs0&t=12s> (06.12.2023)

Резюме. Другий рік поспіль кафедра стикається з суттєвими змінами кадрового складу. Так у 2022 році кадровий склад кафедри оновився на 50%, у 2023 році – на 35%. Кадрова нестабільність не сприяла зростанню кваліфікаційного рівня науково-педагогічного персоналу кафедри, що виявилось в зниженні показників підвищення кваліфікації порівняно з 2021 роком. Втім, у порівнянні з 2022 роком показники поступово підвищуються, що дозволяє прогнозувати подальшу позитивну динаміку. Найвищі досягнення у доц. Литвиненко О. О., ст.викл. Миколенко Н. В., ст.викл. Плескача Б. В.

3. Соціально-гуманітарна взаємодія зі студентським самоврядуванням, мистецтвом

Заходи соціально-гуманітарного спрямування

На даний момент кафедра практичної психології є випусковою для 12 академічних груп. Кожна група має куратора, який відповідає за комунікацію між студентами та кафедрою і факультетом, а також за забезпечення сприятливого психологічного клімату у колективі студентів.

1. Актаєва М. Г. Зустріч-знайомство зі студентською групою (02.10.2023, кількість учасників – 20).
2. Актаєва М. Г. Проведення тематичної виховної години «Життя в суспільстві» (29.10.2023, кількість учасників – 20).
3. Актаєва М. Г. Організація психологічної підтримки для групи у поточних умовах (24.10.2023, кількість учасників – 20).
4. Актаєва М. Г. Долучення групи до диктанту Національної єдності (29.10.2023, кількість учасників – 20).
5. Актаєва М. Г. Залучення групи до участі у заходах до Дня університету (06.12.2023, кількість учасників – 20).
6. Василюк К. В. Знайомство зі студентською групою. Обговорення та укладання плану заходів на поточний навчальний рік. (04.09.2023, кількість учасників – 20).
7. Василюк К. В. Засідання «Клуб інтересів психолога» (обговорення психологічних фільмів, книг та цікавих для студентів тем) (11.10.2023, кількість учасників – 20).
8. Василюк К. В. Долучення групи до диктанту Національної єдності (29.10.2023, кількість учасників – 20).

9. Василюк К. В. Тренінг «Як зберегти ресурсність.Профілактика емоційного вигорання» (29.11.2023, кількість учасників – 20).

10. Василюк К. В. Обговорення здобутків за перший семестр навчання. Аналіз причин неуспішності студентів та знаходження шляхів їх усунення (20.12.2023, кількість учасників – 20).

11. Калюжна Є. М. Обговорення і укладання плану заходів на поточний навчальний рік. Робота з активом групи. (04.09.2023, кількість учасників – 23).

12. Калюжна Є. М. Проведення онлайн кураторської години «Вчимося вчитися» (22.10.2023, кількість учасників – 23).

13. Калюжна Є. М. Долучення групи до диктанту Національної єдності (29.10.2023, кількість учасників – 23).

14. Калюжна Є. М. Залучення групи до участі у заходах до Дня університету (06.12.2023, кількість учасників – 23).

15. Калюжна Є. М. Онлайн-семінар «Готуємось до сесії», група зустрічей для обговорення емоційного стану студентів у зв'язку з великим навантаженням з практики та навчання (грудень 2023, кількість учасників – 23).

16. Литвиненко О. О. Онлайн-лекція на тему: Початок практичної діяльності психолога - виклики, страхи і знахідки (квітень 2023, кількість учасників – 30 + 89 переглядів на ю-туб) <https://youtu.be/IfTEoK9aFbg>

17. Литвиненко О. О. Організаційна зустріч щодо роботи з каталогом вибіркових дисциплін (вересень 2023, кількість учасників – 30 + 90 переглядів на ю-туб) <https://youtu.be/UpVswcVEb8Q>

18. Литвиненко О. О. Зустріч щодо підготовки магістерських робіт (жовтень 2023, кількість учасників – 25 + 55 переглядів на ю-туб) <https://youtu.be/73v2J7mqnng>

19. Литвиненко О. О. Відкрита-лекція на тему: Алгоритми самодопомоги при депресії та тривозі (грудень 2023, кількість учасників – 20 очно і 70 онлайн + 160 переглядів на ю-туб) <https://youtu.be/KwpJMk4mqs0>
20. Литвиненко О. О. Надання психологічної підтримки групі магістрів (вересень-грудень 2023).
21. Левченко В. В. Знайомство з групою. Вибір активу групи. Адаптаційний тренінг (04.09.2023, кількість учасників – 20).
22. Левченко В. В. Організація та проведення зустріч першокурсників з випускниками та старшокурсниками «Бути студентом грінченківцем - це... Моя історія» (вересень 2023, кількість учасників – 20).
23. Левченко В. В. Надання психологічної підтримки групі в груповому чаті (вересень-грудень 2023, кількість учасників – 20).
24. Левченко В. В. Миколенко Н.В. Зустріч зі студентами у форматі групи взаємопідтримки (вересень-грудень 2023, кількість учасників – 20).
25. Левченко В. В. Онлайн-семінар «Готуємось до сесії», група зустрічей для обговорення емоційного стану студентів у зв'язку з великим навантаженням з практики та навчання (грудень 2023, кількість учасників – 20).
26. Матвієнко Л. І. Знайомство з групою. Вибір активу групи. Адаптаційний тренінг (04.09.2023, кількість учасників – 23).
27. Матвієнко Л. І. Організація та проведення зустрічі-презентації із старшокурсниками і випускниками «Психолог – це покликання до служіння людям» (вересень 2023, кількість учасників – 23).
28. Матвієнко Л. І. Долучення групи до диктанту Національної єдності (29.10.2023, кількість учасників – 23).

29. Матвієнко Л. І. Щоденна підтримка студентів у груповому чаті, надсилання корисної інформації, посилань на вебінари та конференції за психологічною тематикою, консультування студентів, допомога при налагодженні навчального процесу (вересень-грудень 2023, кількість учасників – 23).

30. Матвієнко Л. І. Моніторинг успішності студентів. Підготовка групи та виконання завдань в ЕНК (25.10.2023, кількість учасників – 23).

31. Миколенко Н. В. П'ять зустрічей із студентською групою (4 курс), присвячених обговоренню питань, пов'язаних із психологічним консультуванням, навчальним консультаціям та отриманню клієнтського досвіду, а також спілкуванню у інтерв'їзійно-супервїзійному форматі (січень-лютий 2023, кількість учасників – 20).

32. Миколенко Н. В. Знайомство з групою (1 курс). Вибір активу групи. Адаптаційний тренінг (04.09.2023, кількість учасників – 20).

33. Миколенко Н. В. Організація та проведення зустріч першокурсників з випускниками та старшокурсниками «Бути студентом грінченківцем - це... Моя історія» (вересень 2023, кількість учасників – 20).

34. Миколенко Н. В. Надання психологічної підтримки групі в груповому чаті; обговорення можливих напрямків волонтерства, координація дій для допомоги іншим та взаємодопомоги (вересень-грудень 2023).

35. Миколенко Н.В. Зустріч зі студентами у форматі групи взаємопідтримки (вересень-грудень 2023).

36. Нікольська А. Д. Онлайн-захід «Клуб інтересів психолога» (обговорення цікавих книг та фільмів з психологічною тематикою) (жовтень 2023, кількість учасників – 15).

37. Нікольська А. Д. Долучення групи до диктанту Національної єдності (29.10.2023, кількість учасників – 20).
38. Нікольська А. Д. Відвідування Молодого театру (21.11.2023, кількість учасників – 7).
39. Нікольська А. Д. Онлайн-семінар «Готуємось до сесії», група зустрічей для обговорення емоційного стану студентів у зв'язку з великим навантаженням з практики та навчання (грудень 2023, кількість учасників – 20).
40. Плескач Б. В. Кураторський тренінг групою, розвиток згуртованості, утворення команди, посилення толерантності та взаємної підтримки. (вересень 2023, кількість учасників – 23).
41. Плескач Б. В. Координація та посередництво при вирішенні складнощів протягом навчання за запитами студентів (протягом року).
42. Плескач Б. В. Бесіда «Студентські права і обов'язки» (18.10.2023, кількість учасників – 23).
43. Плескач Б. В. Мотивація студентів до активної участі у заходах до Дня університету (грудень 2023, кількість учасників – 23).
44. Плескач Б. В. Онлайн-семінар «Готуємось до сесії», група зустрічей для обговорення емоційного стану студентів у зв'язку з великим навантаженням з практики та навчання (грудень 2023, кількість учасників – 23).
45. Плескач Б. В. Координація та посередництво при вирішенні складнощів протягом навчання за запитами студентів (впродовж року).
46. Репетій С. Т. Зустріч із студентською групою. Привітання студентів з початком нового навчального року (вересень 2023, кількість учасників – 25).

47. Репетій С. Т. Організаційна зустріч із координації та допомоги у вирішенні навчальних задач та питань стосовно навчального процесу (вересень 2023, кількість учасників – 25)
48. Репетій С. Т. Обговорення організації роботи під час повітряної тривоги. Моніторинг та оцінка психологічного та фізичного здоров'я студентів (жовтень 2023, кількість учасників – 25).
49. Репетій С. Т. Психологічна онлайн-підтримка студентів (вересень-грудень 2023).
50. Репетій С. Т. Підведення підсумків року. Пропозиції щодо покращення навчально-наукового процесу та організації дозвілля на наступний рік (грудень 2023, кількість учасників – 25).
51. Терпило В. О. Знайомство з групою. Вибір активу групи. Адаптаційний тренінг (04.09.2023, кількість учасників – 20).
52. Терпило В. О. Організація та проведення зустрічі-презентації із старшокурсниками і випускниками «Психолог – це покликання до служіння людям» (вересень 2023, кількість учасників – 20).
53. Терпило В. О. Долучення групи до диктанту Національної єдності (29.10.2023, кількість учасників – 20).
54. Терпило В. О. Бесіда «Особливості та виклики студентського життя» (18.10.2023, кількість учасників – 20).
55. Терпило В. О. Надання психологічної підтримки студентам групи (вересень-грудень 2023).
56. Циганчук Т. В. Зустріч із студентами. Проведення бесіди на тему Відновлення навчального процесу в очному форматі (04.09.2023, кількість учасників – 23).
57. Циганчук Т. В. Кураторська година «Про стан дотримання студентами правил внутрішнього розпорядку» (26.09.2023, кількість учасників – 23).

58. Циганчук Т. В. Долучення групи до диктанту Національної єдності (29.10.2023, кількість учасників – 23).
59. Циганчук Т. В. Онлайн бесіда на тему «Підготовка до зимової сесії» (15.11.2023, кількість учасників – 23).
60. Циганчук Т. В Щоденна підтримка студентів у груповому чаті, надсилання корисної інформації, посилань на вебінари та конференції за психологічною тематикою, консультування студентів, допомога при налагодженні навчального процесу (впродовж року).

Резюме: показники соціально-гуманітарної взаємодії є достатньо високими та відображають цілковите забезпечення потреб кафедри і студентів у цій сфері. Найвищі досягнення в кураторській роботі – у викл. Терпила В. О., ст. викл. Миколенко Н. В., доц. Левченко В. В. та доц. Матвієнко Л. І.

4. Якість освіти

Протягом року відбулося оновлення Освітніх програм на рівні внесення змін у робочі навчальні програми. До груп забезпечення освітніх програм увійшли:

- ОП 053.00.02 Практична психологія (другий (магістерський) рівень): Лозова О. М. (гарант), Литвиненко О. О., Левченко В. В., Циганчук Т. В.;
- ОП 053.00.02 Практична психологія (перший (бакалаврський) рівень): Репетій С. Т. (гарант), Литвиненко О. О., Матвієнко Л. І., Плєскач Б. В.;
- ОП 053.00.04 Консультаційна психологія (перший (бакалаврський) рівень): Калюжна Є. М. (гарант), Литвиненко О. О., Циганчук Т. В.

Крім того, було оновлено вимоги до написання магістерських робіт, а також програми комплексних кваліфікаційних екзаменів для студентів першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівня освіти.

Якість освіти протягом 2023 року була забезпечена 45 робочими навчальними програмами, 19 програмами практик та 32 програмами іспитів. Кількість розроблених за звітний період електронних навчальних курсів дисциплін – 8. Наявних робочих електронних навчальних курсів дисциплін, які використовувалися у звітному періоді – 70, з них сертифікованих – 20.

Робота центрів компетентностей

Протягом 2023 р. робота «Діагностико-консультаційного центру практичної психології» була спрямована на:

- проведення практичних занять зі студентами;
- оволодіння студентами навичками консультування;
- застосування психологічних технік, процесуальну діагностику, інтерактивні справи та тренінгові методи;
- роботу над курсовими/магістерськими;
- реалізацію завдань практики.

У 2023 році супервізійні зустрічі з практики та практичні заняття з дисциплін психолого-практичного спрямування відбувалися в офлайн та онлайн форматі. Змістова складова діяльності ДКЦПП реалізовувалась, в тому числі, на практичних та семінарських заняттях з дисципліни «Гострі дитячі реакції на травму» та «Консультування з проблем жорстокого поводження з дітьми» (доц. Матвієнко Лариса Іванівна) для студентів 3 і 2 курсу очної форми навчання.

Тематика зустрічей:

Матвієнко Л.І.

1. 10.04. 2023 проведено практичне заняття «Техніки арт-терапії в роботі з травмою у дітей». Для студентів КПб-1-20-40д.
2. 11.04.2023 проведено відкрите заняття з дисципліни «Гострі дитячі реакції на травму» на тему «Ефективні методи психологічної допомоги дітям, які пережили травмивні події», мета якого полягала у актуалізації та закріпленні знань

щодо першої психологічної допомоги дітям, постраждалим під час травматичних подій; симптомів, які виникають в екстремальній ситуації, технік і напрямків роботи з дітьми, що пережили травматичні події. Для студентів КПб-1-20-40д.

3. 03.05. 2023 проведено практичне заняття «Діагностика схильності підлітка до суїцидальної поведінки». Для студентів КПб-1-20-40д.
4. 10.05. 2023 проведено практичне заняття «Переживання горя дитиною». Для студентів КПб-1-20-40д.
5. 06.09.23. Проведення МК «Що для Вас психологія?» для студентів ППб-1-23 - 40д на базі ДКЦП. Офлайн.
6. 09.09.2023 проведено практичне заняття «Ознаки насильства щодо дітей». Для студентів ППб-1-21-40д.
7. 12.09.2023. Проведення МК «Емоційне вигорання: методи самодослідження» для студентів ППб-1-23 - 40д на базі ДКЦП. Офлайн.
8. 20.09.2023 проведено практичне заняття «Вправи на емоційну та інформаційну підтримку». Для студентів ППб-1-21-40д.

Миколенко Н. В. Організація вебінарів «рівний – рівному» зі студентами, на які запрошувалися всі бажаючі.

1. 22.03.23. Вебанар. Ведуча студентка ППб-1-19-4.0з Кроленко Єлизавета "Огляд навчальних відеоматеріалів для майбутнього психотерапевта" <https://meet.google.com/cuh-ogvo-sqt> (кількість учасників – 50)
2. 23.03.23 Вебінар. Ведуча студентка ППм-1-22-1.4.з Старостишеною Юлія "HABITS -фактори профілактики стресу" <https://us05web.zoom.us/j/83709435200?pwd=MUIRa3ZsNTBEVVB3V0YwelhVY1Y2Zz09> (кількість учасників – 45)
1. 24.03.23. Вебінар. Ведуча студентка ППб-1-19-4.0з Гордієнко Тетяна "Якість сну та її вплив на самопочуття та життєдіяльність людини" <https://meet.google.com/wod-simq-ctc> (кількість учасників – 30)

2. 24.03.23. Вебінар. Ведучі студентки ППМ-1-22-1.4.з Білоус Тетяна та Чалкова Наталія "Розвиток резилієнтності за допомогою КІТ" <https://zoom.us/j/96388551497?pwd=N0cyZ3c4MGJNWHZEN3pURks3cmhNQT09> (кількість учасників – 50)
3. 24.03.23. Вебінар. Ведуча студентка ППМ-1-22-1.4.з Щелок Неля "Резилієнтність в транзактному аналізі" <https://zoom.us/j/96388551497?pwd=N0cyZ3c4MGJNWHZEN3pURks3cmhNQT09> (кількість учасників – 30)
5. 24.03.23. Вебінар. Ведучі студентки ППМ-1-22-1.4.з Астапова Юлія, Шевчук Олена "Резилієнтність у психології" <https://zoom.us/j/96388551497?pwd=N0cyZ3c4MGJNWHZEN3pURks3cmhNQT09> (кількість учасників – 45)
6. 28.03.23. Вебінар. Ведучі студентки ППМ-1-22-1.4.з Гончаренко Марія, Ковтюх Юлія "Психологічна безпека в умовах соціальної інтеграції" <https://meet.google.com/rdk-pgsz-kdf> (кількість учасників – 30)
4. 31.03.23 Вебінар. Ведуча студентка ППб-1-19-4.0з Майданська Катерина «Вікові кризи в житті людини. Наша внутрішня дитина» meet.google.com/bkn-wdxx-nxx (кількість учасників – 30)
5. 06.04.23 Вебінар. Ведуча студентка ППб-1-19-4.0з Мінка Олександра «Як справлятися з прокрастинацією. Причини та дієві поради» [http://meet.google.com/bkn-wdxx-nxx](https://meet.google.com/bkn-wdxx-nxx) (кількість учасників – 30)

Практика студентів

У 2023 кафедра організувала такі види практики студентів: навчальна, виробнича (діагностична), виробнича (зі спеціалізації), виробнича (консультаційна), виробнича (корекційна), виробнича (корекційно-розвивальна), виробнича (консультативна), переддипломна, науково-викладацька, дослідницька. За цей період різні види практики успішно пройшли 686 студентів та 5 аспірантів. Щодо баз практики зберігається тенденція, згідно якої серед баз практики молодших курсів переважають загальноосвітні навчальні заклади, а серед баз для старших значною є вага консультативних центрів, центрів практичної психології і громадських організацій. Протягом року було залучено 7 нових цікавих для студентів баз практики. В 2023 році вперше базою практики для наших студентів Соціально-психологічна служба університету, прийнявши на практику 39 студентів першого та другого освітнього рівнів спеціальності «Практична психологія» заочної форми навчання. Для забезпечення практики протягом 2023 року було проведено організаційні заходи щодо 27 груп студентів, оновлено 19 програм практик.

Освітня програма	Назва практики	Кіл-ть наявних РНП	Кіл-ть студентів, що пройшли практику
перший (бакалаврський) освітній рівень, ОП 053.00.04 Консультаційна психологія	навчальна, виробнича (діагностична), виробнича (зі спеціалізації), виробнича (консультаційна), виробнича	7	148

	(корекційна), виробнича (корекційно-розвивальна)		
перший (бакалаврський) освітній рівень, ОП 053.00.04 053.00.02 Практична психологія	навчальна, виробнича (діагностична), виробнича (зі спеціалізації), виробнича (консультаційна), виробнича (корекційна), виробнича (корекційно-розвивальна)	7	427
перший (бакалаврський) освітній рівень, ОП 231.00.02 «Соціальна педагогіка»	виробнича (зі спеціалізації)	1	11
другий (магістерський) освітній рівень, ОП 053.00.02 Практична психологія	виробнича (консультативна), переддипломна	2	95
третій (освітньо-науковий) рівень, ОП 053 психологія	науково-викладацька, дослідницька	2	5

Виконання навантаження

У 2022-2023 н.р. кафедрою буде виконано навантаження 13.304 годин.

Рік	Заплановане навчальне навантаження (за штатним розписом на початок року)	Виконане навчальне навантаження (год)
2021	11.068	11.772
2022	11.364	11.751
2023	13.236	13.304

Підсумкові атестації

Кількість випускників у 2023 р.

Кількість випускників	2020	2021	2022	2023
	80	73	122	97

Резюме. Кількість здобувачів за ОП кафедри щороку зростає. Кафедра повністю забезпечила виконання навчального навантаження в запланованому обсязі. Щороку обсяг виконаного навантаження перевищує обсяг навантаження, запланованого на початок навчального року, що передбачає збільшення штатного розпису кафедри, а не перерозподіл надлишкового навантаження серед викладачів інших кафедр факультету.

5. Наукові дослідження, наукометрія та академічна доброчесність кафедри практичної психології

Публікаційна активність викладачів кафедри

Рік	Статті у виданнях, що входять до наукометричних баз даних Scopus, Web of Science	Статті у виданнях, що входять до наукометричних баз даних (окрім Scopus, Web of Science)	Статті у наукових фахових виданнях, включених до переліку, затвердженого МОН України	Статті в інших виданнях та матеріали конференцій	Навчально-методичні матеріали
2022	1	17	12	24	0
2023	2	6	16	33	3

Статті у виданнях, що входять до наукометричних баз даних Scopus, Web of Science (2):

1. Halchenko, V., Levchenko, V., Shcherbakova, I., Medianova, O., Kaliuzhna, Y., & Poplavska, Y. (2023). Neuropsychological Considerations of Communication Competence in Prospective Educators. *BRAIN. Broad Research in Artificial Intelligence and Neuroscience*, 14(3), 107-121. <https://doi.org/10.18662/brain/14.3/464>
2. Lytvynenko, O. & König, L. M. (2023). Investigation of Ukrainian refugees' eating behavior and psychological distress: study protocol and baseline data. *Applied Psychology: Health and Well-Being* <http://doi.org/10.1111/aphw.12477>

Статті у виданнях, що входять до наукометричних баз даних (окрім Scopus, Web of Science) (6):

1. Кулаєва Т.В. (2023). Теоретична модель переживання самотності в дорослому віці. Київський журнал сучасної психології та психотерапії, № 4. С.56–65. <https://doi.org/10.48020/mppj> Журнал індексується в «IndexCopernicus», «CiteFactor», «Google Scholar», «Polska Bibliografia Naukowa» та «Scientific Indexing Services».
2. Кулаєва Т.В. (2023). Особливості переживання самотності дорослої людини залежно від стратегій долаючої поведінки. Київський журнал сучасної психології та психотерапії, № 6. Журнал індексується в «IndexCopernicus», «CiteFactor», «Google Scholar», «Polska Bibliografia Naukowa» та «Scientific Indexing Services».
3. Кулаєва Т.В. (2023). Гендерно-вікові та соціально-демографічні особливості переживання самотності дорослої особистості в кризових умовах. Мультидисциплінарний міжнародний журнал «Věda a perspektivy». № 6. Журнал індексується в «IndexCopernicus», «CiteFactor», «Google Scholar».
4. Ryk, S., Ryk, M., Repetiy, S., Zavitrenko, D., Makhnovska, I., & Kovalenko, V. (2023). Lineamientos generales para la construcción de una política de salud mental en el marco del nuevo humanismo del siglo XXI: General guidelines for the construction of a mental health policy within the framework of the new humanism of the 21st century. Cuestiones Políticas. № 41(76), P. 780-791. <https://doi.org/10.46398/cuestpol.4176.46>
5. Starynska, N., Kraieva, O., Mykhailyuk, I., Tsyhanchuk, T., and Perepelytsia, A. (2023). Features of the professional identity for the future psychologist in the aspect of his professionalization, Ways of modernizing education and improving the research skills of young people, Youth Voice Journal Vol. I, pp. 40-47. ISBN (ONLINE): 978-1-911634-95-9
6. Сова Т., Циганчук Т. (2023). Вплив дистанційної роботи на психологічний стан особистості. Молодий вчений. С. 11-15.

Статті у наукових фахових виданнях, включених до переліку, затвердженого МОН України (16):

1. Актаєва М.Г., Діденко О.Ю. (2023). Психологічне благополуччя підлітків в умовах дистанційного навчання. Наукові перспективи (Серія «Державне управління», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Медицина», Серія «Педагогіка», Серія «Психологія»), № 11(41). С.1370. ISSN (print) 2708-7530. [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-11\(41\)](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-11(41))
2. Калюжна Є. М., Житкевич А. О. (2023). Тривожність як фактор опанувальної поведінки особистості у стресових ситуаціях. Наукові перспективи : журнал. Серія «Психологія». №12(42).
3. Коркос Я. О. (2023). Соціальні стереотипи молоді у сприйнятті образу працівника національної поліції. Психологічні перспективи. № 32. С. 232–249. <https://doi.org/10.29038/2227-1376-2018-32-232-249>
4. Коркос Я. О. (2023). Концептуальний зміст категорії «свідомість» у зарубіжній психології. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Психологічні науки», (1), С.11–17.
5. Коркос Я. О. (2023). Критичне мислення в епоху постправди. Перспективи та інновації науки. № 8(26). (дата звернення: 20.10.2023). [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2023-8\(26\)-196-211](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2023-8(26)-196-211)
6. Коркос Я. О. (2023). Епоха постправди у сучасному світі: витоки та причини. Наукові перспективи (Naukovi perspektivi). № 4(34). [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-4\(34\)-537-554](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-4(34)-537-554)
7. Кулаєва Т. В. (2023). Психологічна програма сприяння конструктивному переживанню самотності в дорослому віці. Збірник наукових праць «Вісник післядипломної освіти» серія «Соціальні та поведінкові науки»; серія «Управління та адміністрування» № 25(54). С. 70-83. [http://doi.org/10.58442/2522-9931-2023-25\(54\)-70-83](http://doi.org/10.58442/2522-9931-2023-25(54)-70-83)
8. Левченко В.В., Луценко О.В. (2023). Вплив військових подій на психічне здоров'я дитини. Габітус. № 50. С. 85-92. <https://doi.org/10.32782/2663-5208>

9. Левченко В.В., Федотова А.В. (2023). Взаємозв'язок ідентичності та психологічного благополуччя підлітків в умовах реабілітаційного центру. Наукові перспективи. №11(41). С. 1282-1294. [http://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-11\(41\)-1282-1294](http://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-11(41)-1282-1294)
10. Лозова О.М. (2023). Методологічні засади дослідження дискурсу трансформаційного стану свідомості у кризових умовах розвитку суспільства. Наукові перспективи (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина») № 10 (40).С. 777-787.
11. Лозова О.М. (2023). Психосемантична реконструкція концепту «дитина» в етнічній свідомості молодих матерів. Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія «Психологія». Том 34 (73). № 5. С.11-15.
12. Матвієнко Л.І. (2023). Вплив майндфулнес-технік на розвиток пізнавальної та вольової сфер школярів. Габітус. № 50.С.41-45.
13. Матвієнко Л.І. Михайлова К.В. (2023). Особливості захисних механізмів і копінг-стратегій лікарів різного профілю. Наукові перспективи № 11(41). С.1305-1316.
14. Миколенко Н.В., Благодир В.О., Курило А.Є. (2023). Феномен кризи чверті життя та засоби її подолання. Наукові перспективи № 12 (30).
15. Плєскач Б.В., Майданська К.Г. (2023). Реалізованість особистісних цінностей як один з чинників самооцінки. Молодий вчений. № 7 (119). С. 31-36. <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2023-7-119-6>
16. Циганчук Т. В., Ареф'єва-Пашко Ю. Є. (2023). Психологічні особливості девіантної поведінки в підлітковому віці. Наукові перспективи. С. 225-231.

Статті в інших виданнях та матеріали конференцій (33):

1. Василець К. В. (2023). Особливості дослідження моральної свідомості особистості в умовах війни. 1.11th ISPC «Challenges in Science of Nowadays» №157 : Матеріали міжнар. конф., м. Washington. С.220–223.
2. Василець К. В. (2023). Соціальна згуртованість як чинник розвитку суспільства. Згуртованість: психологічний та соціологічний виміри інтерпретації. [Електронний ресурс]: матер. фахової дискусії 05.06.2023 р. / упорядник В.М. Духневич. С – 97 с.
3. Калюжна Є.М. (2023). Тілесність як психологічний феномен та чинник становлення жінки. Розбудова єдиного відкритого інформаційного простору освіти впродовж життя (Forum-SOIS): зб. матеріалів (тез доповідей) 4-го і 5-го Міжнар. наук.-практ. WEB-форуму. № 4. С. 73-74.
4. Калюжна Є.М. (2023). Віртуальний простір як фактор формування соціальної ідентичності особистості. Achievements of 21st Century Scientific Community: матеріали I Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції 14-15 вересня 2023 року. С. 197-198.
5. Калюжна Є. М. (2023). Функціональна інтерпретація тривожності особистості. Education via Distance Learning and other Pedagogical Challenges: матеріали II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції 21-22 вересня 2023 р. С. 108-109.
6. Kaliuzhna Ye. (2023). Functional conceptualization of personality anxiety. Інноваційні тенденції сьогодення в сфері природничих, гуманітарних та точних наук. Матеріали Міжнародної наукової конференції 29 вересня 2023 року. С. 146-147.

7. Калюжна Є.М. (2023). Професійна ідентичність як фактор становлення практичного психолога. Наукові тренди постіндустріального суспільства: матеріали V Міжнародної наукової конференції 13 жовтня 2023 р. С.113-114.
8. Калюжна Є.М. (2023). Тривожність як функція адаптаційної активності особистості. Аксіологічні вектори розвитку сучасної освіти: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції 19-20 жовтня 2023 р. С. 326-329.
9. Коркос Я. О. (2023). Сприйняття молоддю іміджу працівника силових структур. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції аспірантів, молодих вчених та студентів «Соціально-психологічні технології розвитку особистості», 20-21 квітня 2017 року, м. Херсон.
10. Коркос Я. О. (2023). Соціальні стереотипи молоді у сприйнятті образу поліцейського Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції аспірантів, молодих вчених та студентів «Соціально-психологічні технології розвитку особистості», 20-21 квітня 2017 року, м. Херсон.
11. Крапива М. & Литвиненко О. (2023) Психологічні особливості долаючої поведінки цивільного населення у воєнний та повоєнний період. *Аксіопсихологічні вектори розвитку сучасної освіти: зб. матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції*, м. Тернопіль, 19 – 20 жовтня 2023 р., с. 257–260.
12. Кулаєва Т.В. (2023). Опитувальник «Мета в житті» (PIL- The Purpose In Life Test) Дж.Крамбо та Л.Махоліка: адаптація на українській вибірці. С.77-80. Психолого-педагогічний супровід професійної підготовки та підвищення кваліфікації фахівців в умовах воєнного стану: Матеріали XII Міжнародної науково-практичної конференції (19 травня 2023 р., м. Київ). С.162.
13. Кулаєва Т.В. (2023). Чинники переживання самотності українцями-вимушеними мігрантами, які перебувають в країнах Євросоюзу внаслідок війни в Україні. Наукові орієнтири: теорія та практика досліджень: матеріали I Міжнародної

- наукової конференції, м.Харків, 14 квітня, 2023р. /Міжнародний центр наукових досліджень: Європейська наукова платформа.С 150.
14. Кулаєва Т.В. (2023). Особливості сучасного підходу до аналізу самотності у дорослому віці у вітчизняних та зарубіжних виданнях. VIII Міжнародна науково-практична конференція «Психолого-педагогічний супровід професійної підготовки та підвищення кваліфікації фахівців в умовах трансформації освіти. С. 60-62.
  15. Кулаєва Т.В. (2023). Копінг - стратегії особистості як чинник проживання стану самотності. Міжнародна наукова конференція «Десяті Сіверянські соціально-психологічні читання», 29 листопада 2019 р.
  16. Кулаєва Т. В. (2023). Взаємозв'язок опановуючої поведінки суб'єкта та рівня успішності його навчальної діяльності. Психолого-педагогічне забезпечення громадської підтримки освітніх інновацій: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Київ, 01 листопада 2017 р.). С.102.
  17. Литвиненко О. & Крапива М. (2023) Можливості емпіричного дослідження долаючої поведінки цивільного населення під час війни. *Збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції «Психологія свідомості: теорія і практика наукових досліджень»*, м. Київ, 8 грудня 2023 р., с. 153–154.
  18. Литвиненко О. & Сова Т. (2023). Особливості психоемоційних проявів особистості в дистанційних умовах професійної взаємодії. *Збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції «Психологія свідомості: теорія і практика наукових досліджень»*, м. Київ, 8 грудня 2023 р., с. 154–155.
  19. Лозова О.М. (2023). Особливості семіозису в перцепції образотворчого мистецтва. / Копилов С., Лозова О., Шепельова М. Психологія художньої творчості. Хрестоматія. Т.3. GlobeEdit. С.121-169. ISBN 978-620-6-17829-3 <http://surl.li/obkbu>

20. Лозова О.М. (2023). Контент-аналіз тематики наукових досліджень психологічних кафедр в діяхронії. Українська психологія. XXI століття. Початок. (Дні української психології в Берліні): матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю 27-28 квітня 2023 р. С.485-488.
21. Лозова О.М. (2023). Національна самосвідомість в діяхронічному вимірі: деякі емпіричні констатації. Україна: Консолідація. Соборність. Звитяжність. Вчинковість : матеріали круглих столів «Історія в нас і ми в історії: психологія історичної пам'яті» (19 жовтня 2022 р. та 19 жовтня 2023 р.). С.83-86.
22. Лозова О.М. (2023). Концептуальна розкутість мовця як чинник смислотворення. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Психолінгвістичні засади етикетного та конфліктного дискурсів». С.119-122.
23. Музиченко І.В., Сирота А.В. (2023). Психологічні особливості уваги дітей дошкільного та молодшого шкільного віку. The 11th International scientific and practical conference “Innovations and prospects in modern science” (October 23-25, 2023) SSPG Publish, Stockholm, Sweden. С.268-273.
24. Музиченко І.В. (2023). Вікові особливості суїцидально\ поведінки. The 11th International scientific and practical conference “Innovations and prospects in modern science” (October 23-25, 2023) SSPG Publish, Stockholm, Sweden. С.264—267.
25. Плєскач Б.В. (2023). Надійність української версії тесту Дж. Холланда для визначення професійних типів особистості. Українська психологія. XXI століття. Початок. (Дні української психології в Берліні) : матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю 27-28 квітня 2023 року: Зб. Матеріалів. С. 474-476.

26. Репетій С.Т. (2023). Духовний потенціал людини реалізується в процесі її життєдіяльності: в особистісному зростанні, в професійній діяльності, навчанні. Розглянуто духовний творчий потенціал у філософії освіти. Пам'яті І.А.Зязюна. Трибуна. № 2, С. 110 – 111.
27. Репетій С.Т. (2023). Феномен духовності в контексті буденного буття. The 4th International scientific and practical conference “Actual problems of modern science” (January 31 – February 3, 2023). Р. 348 – 351.
28. Репетій С.Т. (2023). Духовність в екзистенціальних вимірах людського буття. Актуальні проблеми філософії та соціології. № 39. С. 56 – 60.
29. Репетій С.Т. (2023). Психологічні ідеї М.Грота в контексті життя і діяльності Декарта. Вісник Львівського університету № 16. С. 28 – 32.
30. Репетій С.Т. (2023). Духовність особистості: соціокультурні виміри. Зб. наук. праць VIII Міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми гуманізму в умовах миру: методології осмислення і практика людяності», 29 – 30 квітня 2023 р. С. 38 - 41.
31. Репетій С.Т., Миколенко Н. (2023). Феномен духовності в умовах воєнного стану. Зб. наук. праць XV-ї Міжнародної науково-практичної конференції «Розвиток сучасної освіти і науки: Результати, проблеми, перспективи», 3 листопада 2023р. С.214 -216.
32. Репетій С.Т. (2023). Розвиток духовності особистості під час війни. Профорієнтація: стан і перспективи розвитку: збірник матеріалів XIII Всеукраїнських психолого-педагогічних читань, присвячених пам'яті доктора педагогічних наук, професора Федоришина Бориса Олексійовича. С. 86 – 88.

33. Сова Т. & Литвиненко О. (2023) Психоемоційні прояви та соціальна поведінка особистості в контексті різних форм професійної діяльності. *Аксіопсихологічні вектори розвитку сучасної освіти: зб. матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції*, м. Тернопіль, 19 – 20 жовтня 2023 р., с. 403–408.

Навчально-методичні матеріали (3):

1. Кулаєва Т.В. (2023). Психологічна програма сприяння конструктивному переживанню самотності в дорослому віці : навчальний спецкурс. 28 с. (Схвалено і рекомендовано до друку вченою радою Центрального інституту післядипломної освіти ДЗВО «Університет менеджменту освіти», протокол № 6 від 12 вересня 2023 р.)
2. Литвиненко О. (2023). Психологічна допомога і самопомога при депресії і тривозі : навчально-методичний посібник. Харків : ФОП Панов, 2023. 100 с. ISBN 978-617-8113-59-9
3. Лозова О.М. (2023). Методичні рекомендації щодо написання та оформлення магістерської роботи для здобувачів зі спеціальності 053 Психологія освітньо-професійної програми 053.00.02 Практична психологія (освітній рівень: другий магістерський) у Київському університеті імені Бориса Грінченка. 31 с.

Реалізація наукової теми кафедри «Психологічна підтримка ресурсного потенціалу особистості в мінливих умовах суспільного буття»

Розпочато емпіричний етап виконання теми

Завдання	Здобутки	Наукові продукти
1. Вивчення чинників мінливості суспільного буття, які впливають на ресурсний потенціал особистості.	1. Розглянуто роль віртуального комунікаційного простору та вплив віртуального середовища на психічний розвиток особистості та соціальну ідентичність особистості. 2. Окреслено умови розвитку інформаційної гігієни та медіаграмотності як важливої складової	1. Констатовано, що дефіцит реального спілкування в офлайн режимі породжує проблему індивідуалізації «Я-реального» та «Я-віртуального», де останнє сприймається як окремий учасник інтернет-комунікації. При чому, «Я-віртуальне» не завжди буде співвідноситися з «Я-реальним». Відбувається трансформація «Я-образу», оскільки в інтернет-просторі суб'єкт залучається до нових видів діяльності і отримує у своє розпорядження знаряддя, що опосередковують процес формування «Я-концепції». Калюжна, Є. М. (2023) <u>Віртуальний простір як фактор формування соціальної ідентичності особистості</u> Achievements of 21st Century Scientific Community: Proceedings of the 1st International Scientific and Practical Internet Conference, September 14-15, 2023. FOP Marenichenko V.V., Dnipro, Ukraine, 523 p.. c. 197-198. 2. Критичне мислення розглянуто як комплекс когнітивних навичок, які дозволяють раціонально мислити залежно від мети, і готовність використовувати ці вміння за потреби, а також здатність долати когнітивні упередження; характеризується гнучкістю,

	<p>критичного мислення.</p> <p>3. Проаналізовано суттєві соціально-психологічні виклики епохи постправди для пересічних громадян.</p> <p>4. Розглянуто різні підходи до тлумачення поняття «дух» та «духовність». Окреслено сутність таких форм буття: буденне, граничне, позамежне</p>	<p>потребує доказів, здатне розпізнати оманливі спроби переконати себе. Наукова модель критичного мислення містить знання, навички/вміння та індивідуальні схильності. Одним з ключових навичок/вмін є здатність долати когнітивні викривлення, що включає систематичні помилки у сфері сприйняття та переробки інформації, а також прийнятті рішень.</p> <p>Коркос, Я. (2023). Критичне мислення в епоху постправди. Перспективи та інновації науки, (8(26)). https://doi.org/10.52058/2786-4952-2023-8(26)-196-211</p> <p>3. Виявлено характерні ознаки постправди: а) ігнорування у повідомленні об'єктивних фактів; б) апеляція до цінностей та переконань особистості; в) використання емоційного тиску для аргументації своєї позиції. Обґрунтовано, що виникнення й розвиток епохи постправди зумовлений технологічним, політичним, філософським та інформаційним чинниками. Розглянуто, як епоха постправди впливає на політичну, освітню, наукову та інші сфери, що значно знижує їх ефективність.</p> <p>Коркос, Я. (2023). Епоха постправди у сучасному світі: Витоки та причини. Наукові перспективи (Naukovi perspektivi), (4(34)). https://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-4(34)-537-554</p> <p>4. Розглянуто характерні риси особистості, яка має особистісний світогляд, що є чинником для переходу від одної форми буття до іншої. Закцентовано увагу на внутрішні трансформації людини, що живе в країні, на території якої відбуваються воєнні дії. Зазначено,</p>
--	---	---

	<p>5. Проведено порівняльний аналіз широкого діапазону психологічних проблем особистості, які були і перебувають в центрі уваги психологів вищої освіти (2013 – 2023 рр.)</p> <p>6. Реконструйовано психосемантичне</p>	<p>що в часи, глобальних подій, які відбуваються в суспільстві і загрожують життю, у свідомості людей відбувається переоцінка цінностей і саме такий час сприяє переходу людських мас від буттєвого до граничного буття.</p> <p>Репетій С.Т. Духовність в екзистенціальних вимірах буття. Актуальні проблеми філософії та соціології №39 2023 С. 56-60.</p> <p>5. З'ясовано: якщо десять років тому в тематиці досліджень кафедр особистість поставала як об'єкт розвитку, становлення, формування та корекції, то сьогодні особистість для психологів-науковців набуває рис суб'єкта свого життєвого шляху, який протистоїть/відповідає викликам і обставинам суспільного середовища та/або адаптується до них.</p> <p>Лозова О.М. (2023). Контент-аналіз тематики наукових досліджень психологічних кафедр в діахронії. Українська психологія. XXI століття. Початок. (Дні української психології в Берліні): матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю 27-28 квітня 2023 року: Зб. матеріалів / За ред. В.Г. Панка. Київ: 2023. 507 с. С.485-488.</p> <p>6. Емпірично констатовано, що ядро уявлень утворюють конструкти, які пов'язані з різними психічними функціями, які уможливають їх активацію. Периферію семантики складають конструкти когнітивної оцінки дитини. Етнічний образ дитини формується переважно у двох шарах суб'єктивного досвіду представників етносу – семантичному</p>
--	---	--

	<p>диференціальне поле представників українського етносу в частині концепту «дитина»</p>	<p>та амодальному.</p> <p>Лозова О.М. (2023). Психосемантична реконструкція концепту «дитина» в етнічній свідомості молодих матерів. Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія «Психологія». Том 35 (74). № 2, 2023. С.53-58.</p>
<p>2. Добір діагностичного інструментарію для визначення складових ресурсного потенціалу особистос</p>	<p>1. Концептуалізовано поняття «трансформаційний стан свідомості соціуму» як змінений стан суспільної свідомості у часи комплексних соціальних криз.</p> <p>2. Досліджено етнічні та крос-етнічні особливості семантичної реконструкції</p>	<p>1. Описано низку онтологічних проявів трансформаційного стану суспільної свідомості: функція забезпечення групової згуртованості; домінування наочно-чуттєвого відображення; переважання довербальних образів відображення над вербально-логічними, поняттєвими структурами; поява нових форм категоризації світу; зміни процесів рефлексії, самосвідомості, внутрішнього діалогу. Описано методи дослідження дискурсу.</p> <p>Лозова О.М. (2023). Методологічні аспекти дослідження дискурсу трансформаційного стану свідомості у кризових умовах розвитку суспільства. Наукові перспективи (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина») № 10 (40). 2023. С. 777-787</p> <p>2. Оприявлено візуальну семантику сприйняття різножанрових</p>

ті	<p>зразків живопису.</p> <p>3.Експериментально досліджено питання застосування майндфулнес-технік у системі освіти</p>	<p>творів живопису; перцептивну семантику аутокультурних та гетерокультурних об'єктів образотворчого мистецтва. Описано способи та методи вимірювання семантизації візуальних об'єктів.</p> <p>Лозова О.М. (2023). Особливості семіозису в перцепції образотворчого мистецтва. // Копилов С., Лозова О., Шепельова М. Психологія художньої творчості. Хрестоматія. Т.3. GlobeEdit. 232 с. С.121-169. ISBN 978-620-6-17829-3. https://www.morebooks.shop/shop-ui/shop/book-launch-offer/57dff8e0193a454a1b1ca17d13e1ccf966267aef</p> <p>3.Виявлено, що учасники експерименту, які практикували Mindfulness, спостерігали у себе поліпшення уваги і мнемічних функцій, посилення суб'єктивного почуття благополуччя, підвищення працездатності.</p> <p>Матвієнко Л.І., Етке О.С. Вплив майндфулнес-технік на розвиток пізнавальної та вольової сфер школярів Габітус. Одеса, 2023. Вип.50.С.41-45. http://habitus.od.ua/journals/2023/50-2023/7.pdf</p>
3. Виявлення складових ресурсного потенціалу особистості	<p>1.Досліджено феноменологію тілесності як <i>психологічний феномен та чинник становлення жінки</i></p>	<p>1. Доведено, що дослідження феноменології тілесності доцільно вибудовувати на розумінні психіки як інформаційного ресурсу, що програмується мовою в суб'єктивно-соціальному середовищі особистості</p> <p>Калюжна, Є. М. (2023) <i>Тілесність як психологічний феномен та чинник становлення жінки</i> Розбудова єдиного відкритого інформаційного простору освіти впродовж життя (Forum-SOIS, 2023): зб. матеріалів 4-го і 5-го Міжнар. наук.-практ. WEB форуму</p>

	<p>2. Проаналізовано роль емпатії як професійної навички психолога-практика</p> <p>3. Проаналізовано складові моральної свідомості особистості, проведено теоретичних аналіз наукових підходів до дослідження феномену в умовах війни.</p>	<p>(Київ-Харків, 23-26 травня 2023 р.); Вінниця : ТВОРИ, 2023. Вип. 4. 198 с. с. 73-74.</p> <p>2. Розглянуто специфіку емпатії як однієї з ключових професійних навичок практикуючого психолога та розкриваються існуючі принципи її розвитку в професійній діяльності. На підставі проведеного емпіричного дослідження отримано дані щодо сформованості у майбутніх практикуючих психологів емпатії. Висвітлено вплив сформованості навички емпатії на професіоналізм практикуючого психолога. Розвиток емпатійних здібностей у майбутніх психологів сприяє формуванню навичок конструктивної поведінки в життєвих ситуаціях, умінню розуміти емоційний стан інших людей та регулювати його, розвивати та формувати взаємну довіру, розвивати навички ефективного спілкування.</p> <p>Актаєва М. Г. Емпатія як необхідна професійна навичка практикуючого психолога. Наукові перспективи No 3(33) 2023. С.300-310.</p> <p>3. На підставі теорії моральних основ Дж. Хайдта і Дж. Грехема аргументовано, що дослідження моральної свідомості в умовах війни можуть сприяти покращенню культури безпеки і захисту прав людини під час воєнних дій, дозволяючи виявляти та аналізувати порушення моральних принципів, що стосуються застосування сили, поводження з цивільним населенням та взаємодію з полоненими, що може сприяти розробці механізмів</p>
--	--	---

	<p>4.Розкрито роль комунікативної компетентності у професійній свідомості майбутніх педагогів закладів дошкільної освіти</p> <p>5.Закцентовано умови, оптимальні для професійної підготовки майбутніх психологів має здійснюватись в особистісно орієнтованій парадигмі й передбачати створення відповідних умов для особистісного зростання, актуалізації професійно важливих особистісних якостей, формування професійного мислення, компетентності, рефлексії у поєднанні з гуманістичним світоглядом.</p>	<p>відповідальності та запобіганню моральним порушенням у воєнних діях.</p> <p>Василець К.В. Особливості дослідження моральної свідомості особистості в умовах війни. 1.11th ISPC «Challenges in Science of Nowadays» №157 : Матеріали міжнар.конф., м. Washington, 26 трав. 2023 р. 2023. С. 220–223. URL: https://archive.interconf.center/index.php/conference-proceeding/issue/view/26-28.05.2023/166.</p> <p>4. Проаналізовано поняття «комунікативна компетентність» майбутніми педагогами закладів дошкільної освіти шляхом використання цього поняття як стимулу в ланцюговому асоціативному експерименті. Описано результати діагностики особливостей розуміння майбутніми педагогами закладів дошкільної освіти поняття «комунікативна компетентність». Встановлено, що для студентів старших курсів провідним важелем у розумінні поняття «комунікативна компетентність» є мотиваційно-ціннісний та рефлексивно-перцептивний аспекти, а для студентів другого курсу – концептуальний компонент</p> <p>Halchenko, V., Levchenko, V., Shcherbakova, I., Medianova, O., Kaliuzhna, Y., & Poplavska, Y. (2023). Neuropsychological Considerations of Communication Competence in Prospective Educators. <i>BRAIN. Broad Research in Artificial Intelligence and Neuroscience</i>, 14(3), 107-121. https://doi.org/10.18662/brain/14.3/464. (Індексація: WoS).</p>
--	---	--

	<p>6. Концептуалізовано структурно-функціональну модель особистісної тривожності, представлена інтегративною сукупністю її функціональних детермінант.</p> <p>7. Емпірично констатовано психоемоційні відхилення, пов'язані зі зміною характеру споживання їжі біженцями, які впливають на їхнє фізичне і психічне здоров'я.</p> <p>8. Встановлено взаємозв'язок між</p>	<p>5. Показано, що професійна підготовка майбутніх психологів має здійснюватись в особистісно орієнтованій парадигмі й передбачати створення відповідних умов для особистісного зростання, актуалізації професійно важливих особистісних якостей, формування професійного мислення, компетентності та рефлексії</p> <p>Калюжна, Є. М. (2023) Професійна ідентичність як фактор становлення практичного психолога Наукові тренди постіндустріального суспільства: матеріали III Міжнародної наукової конференції, м. Харків, 13 жовтня, 2023р. / Міжнародний центр наукових досліджень. Вінниця : ТОВ «УКРЛОГОС Груп», 2023, 132 с.. с. 113-114.</p> <p>6. У контексті адаптаційної моделі розглядається самоактивація як ініційована особистістю внутрішня (диспозиційна) та зовнішня (поведінкова) активація, спрямована на досягнення повної реалізації потреби з мінімальними психологічними та фізичними зусиллями. Зроблено висновок про те, що стабілізація особистісної тривожності на певному рівні інтенсивності визначається ступенем активації, необхідної для досягнення цілей, відповідних віку та потребам індивіда.</p> <p>Калюжна, Є. М. (2023) <u>Функціональна концептуалізація особистісної тривожності</u>. Інноваційні тенденції сьогодення в сфері природничих, гуманітарних та точних наук: матеріали III Міжнародної наукової конференції, м. Рівне, 29 вересня 2023 р.;</p>
--	--	--

	<p>цінностями та самооцінкою особистості.</p> <p>9. Емпірично досліджено девіантну поведіну як складну форму соціальної поведінки підлітків.</p> <p>10. Досліджено особливості професійної ідентичності майбутніх психологів та проблеми її становлення у навчально-професійній діяльності</p>	<p>Міжнародний центр наукових досліджень. Вінниця : Європейська наукова платформа, 2023, 194 с.. с. 146-147. ISSN 978-617-8126-65-0</p> <p>7. Виявлено, що рівні стресу, тривоги та депресивних симптомів у біженців значно перевищують показники відповідних параметрів, як повідомляють незалежні масштабні дослідження, проведені в Україні до війни, а також сильні кореляції між цими відхиленнями. Підкреслено необхідність психологічної допомоги біженцям для покращення їхнього психічного здоров'я та протидії потенційним негативним наслідкам для фізичного здоров'я через зміни в споживанні їжі.</p> <p>Lytvynenko, O. & König, L. M. (2023). Investigation of Ukrainian refugees' eating behavior and psychological distress: study protocol and baseline data. <i>Applied Psychology: Health and Well-Being</i> http://doi.org/10.1111/aphw.12477.</p> <p>8. Отримані результати показують, що цінності є вагомим регулятором поведінки, досягнуті пріоритетні цінності підвищують самооцінку, не реалізовані в житті пріоритетні цінності погіршують самооцінку.</p> <p>Плескач Б.В., Майданська К.Г. Реалізованість особистісних цінностей як один з чинників самооцінки. <i>Молодий вчений</i>. 2023, № 7 (119). С. 31 - 36. https://doi.org/10.32839/2304-5809/2023-7-119-6</p> <p>9. Встановлено схильність до девіантної поведінки у значної частини</p>
--	--	--

досліджуваних підлітків. Визначено залежність інтегральних індексів агресивності і ворожості від статі та рівня розвитку емпатії. Встановлено, що агресивність зростає із зменшенням емпатії, особливо яскраво у дівчат, агресивність яких загалом нижча, ніж у хлопців.

Циганчук Т.В. Ареф'єва-Пашко Ю. Є. (2023). Психологічні особливості девіантної поведінки в підлітковому віці. Наукові перспективи. Київ, 2023. С.509-520.

10. Ідентифікація фахівця з професією забезпечує повне оволодіння нею, що супроводжується зміною уявлень людини про себе, інтенсивним самовизначенням і пошуком власного місця в професійному світі. Визначено основні показники професійної ідентичності – свідомість, самодисципліна та прийняття. Проаналізовано та виявлено відмінності в показниках професійної ідентичності майбутніх психологів залежно від етапу підготовки та форми фінансування навчання.

Starynska, N., Kraieva, O., Mykhailyuk, I., Tsyhanchuk, T., and Perepelytsia, A.(2023). Features of the professional identity for the future psychologist in the aspect of his professionalization,. Youth Voice Journal Vol. I, pp. 40-47. ISBN (ONLINE): 978-1-911634-95-9

<p>4. Апробація авторських програм психологічної підтримки особистості в умовах змін суспільного буття</p>	<p>1. Розроблено психологічну програму сприяння конструктивному переживання самотності в дорослому віці.</p> <p>2 Досліджено характер впливу воєнних подій на психічне здоров'я дітей-переселенців.</p>	<p>1. Проаналізовано сутність поняття «самотність», висвітлено сучасні теоретичні підходи до аналізу цього соціально- психологічного феномену. Запропоновано психологічну програму сприяння конструктивному переживанню самотності в дорослому віці, ґрунтується на когнітивно- поведінковому підході, реалізується через підготовчий, ознайомлювальний, основний та завершальний етапи і передбачає роботу з поведінкою, емоціями й думками з використанням психологічних засобів (групова дискусія, тренінг та ін.), що актуалізують основні психологічні механізми (автентична самопрезентація, самоаналіз, емпатія та ін.) конструктивних особистісних трансформацій людини</p> <p>Кулаєва Т.В. Психологічна програма сприяння конструктивному переживанню самотності в дорослому віці. Збірник наукових праць «Вісник післядипломної освіти» серія «Соціальні та поведінкові науки»; № 25(54) 2023 р. https://doi.org/10.58442/2522-9931-2023-25(54)-70-83</p> <p>2. З'ясовано, що глибина переживань та руйнівний вплив війни залежить від суб'єктивної значущості травматичної події й наявності індивідуальних захисних механізмів у конкретній особистості. Психологічний супровід включає: відновлення відчуття безпеки; зміцнення та активізацію психологічних ресурсів дитини; символізацію й інтеграцію досвіду війни в нове життя; активізацію природних механізмів самовідновлення, адаптацію до нового середовища, сприяння творчості. Показано, що нівелювати негативні</p>
--	---	---

	<p>3. Експліковано умови, необхідні для стабілізації особистісної тривожності на індивідуальному рівні, ступінь якої детермінується та підтримується ступенем самоактивізації, необхідної особистості для об'єктивації релевантної її потребам мети.</p>	<p>наслідки стресових ситуацій можна за допомогою стимулювання захисних відносин, взаємодію з батьками, значущими дорослими. Сформований досвід захисних відносин запропоновано як метод під час надання психологічної допомоги та психологічного супроводу дитини.</p> <p>Левченко В.В., Луценко О.В. Вплив військових подій на психічне здоров'я дитини. Габітус. Одеса, 2023. Вип.50.С.85-92.</p> <p>3. Розглянувши тривожність як взаємодіючий паттерн досвіду минулого, перспектив майбутнього та емоційно забарвленого теперішнього, автор припускає, що майбутнє є системоутворюючим фактором, постійною структурною детермінантою означеного паттерна.</p> <p>Калюжна Є.М. (2023). Функціональна інтерпретація тривожності особистості. Education via Distance Learning and other Pedagogical Challenges: Proceedings of the 2nd International Scientific and Practical Internet Conference, September 21-22, 2023. FOP Marenichenko V.V., Dnipro, Ukraine, 227 p.. с. 108-109.</p>
--	--	---

Робота аспірантів і докторантів кафедри

За звітний період аспірантами кафедри захистів не проводилося.

Наукова діяльність аспірантів

За звітний рік аспірантами кафедри опубліковано: 3 статті у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України з присвоєнням категорії «Б», 7 тез доповідей на науково-практичних конференціях. Також взято участь у 21 заході у неформальній освіті та 4 наукових заходах (конференціях, семінарах, круглих столах тощо).

Опубліковані наукові праці:

1. Коркос Я. О. Епоха постправди у сучасному світі: витоки та причини. Наукові перспективи. 2023. № 4(34), С.537-554.
2. Коркос Я. О. Критичне мислення в епоху постправди. Перспективи та інновації науки. 2023. № 8(26), С. 196-211.
3. Репетій С.Т., Миколенко, Н.В. Феномен духовності в умовах воєнного стану. Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи. Том XV: Наукові пошуки в контексті викликів і конфліктів / [Ред.: Я. Гжесяк, І. Зимомря, В. Ільницький]. Конін – Ужгород – Перемишль – Херсон: Посвіт, 2023. 254 с. (Том XV). с. 214-216.

Тези доповідей на науково-практичних конференціях:

1. Коркос Я. О. Критичність мислення у епоху постправди. Освітологічні концепти психології особистості : круглий стіл, м. Київ, 10 квіт. 2023 р.

2. Коркос Я. О. Когнітивні викривлення у свідомості особистості. Психологія свідомості: теорія і практика наукових досліджень : міжнар. науково-практ. конф., м. Київ, 8 груд. 2023 р.
3. Крапива М. & Литвиненко О. (2023) Психологічні особливості долаючої поведінки цивільного населення у воєнний та повоєнний період. *Аксіопсихологічні вектори розвитку сучасної освіти: зб. матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції*, м. Тернопіль, 19 – 20 жовтня 2023 р., с. 257–260.
4. Литвиненко О. & Крапива М. (2023) Можливості емпіричного дослідження долаючої поведінки цивільного населення під час війни. *Збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції «Психологія свідомості: теорія і практика наукових досліджень»*, м. Київ, 8 грудня 2023 р., с. 153–154.
5. Литвиненко О. & Сова Т. (2023). Особливості психоемоційних проявів особистості в дистанційних умовах професійної взаємодії. *Збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції «Психологія свідомості: теорія і практика наукових досліджень»*, м. Київ, 8 грудня 2023 р., с. 154–155.
6. Сова Т. & Литвиненко О. (2023) Психоемоційні прояви та соціальна поведінка особистості в контексті різних форм професійної діяльності. *Аксіопсихологічні вектори розвитку сучасної освіти: зб. матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції*, м. Тернопіль, 19 – 20 жовтня 2023 р., с. 403–408.
7. Шинкарьова Л.В. Роль психоедукації у роботі з дружинами учасників бойових дій Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні проблеми психології розвитку особистості» 2023. С. 128-130.

Виконання індивідуального навчального плану (освітньої складової)

Затверджено теми наукових досліджень:

1. Крапива М. С. Психологічні особливості долаючої поведінки цивільного населення у воєнний та повоєнний періоди.
2. Сітцева М. А. Формування атрибутивних стилів особистості засобами анімації.
3. Сова Т. В. Особливості психоемоційних проявів особистості в дистанційних умовах діяльності.

Складено іспити з дисциплін:

1. Сітцева М. А - Філософія і методологія наукової діяльності
2. Ельканов Д. Розвиток наукової галузі, Наукова комунікація англійською мовою.

Складено заліки з дисциплін:

1. Шинкарьова Л.В. Розробка і реалізація соціально-психологічних технологій;
2. Шинкарьова Л.В. Сучасні методи соціально-психологічних досліджень
3. Шинкарьова Л.В. Методологічні основи соціально-психологічного дослідження
4. Шинкарьова Л.В. Психологія суспільної свідомості
5. Шинкарьова Л.В. Науковий семінар з соціальної психології, психології соціальної роботи
6. Миколенко Н.В. Сучасні методи соціально-психологічних досліджень
7. Миколенко Н.В. Методологічні основи соціально-психологічного дослідження
8. Миколенко Н.В. Психологія суспільної свідомості
9. Миколенко Н.В. Науковий семінар з соціальної психології, психології соціальної роботи
10. Сітцева М. А. Інтернаціоналізація науки, модуль: Нормативно-правова база наукових досліджень та наукової діяльності.
11. Ельканов Д. К. Науково-дослідна інфраструктура в галузі.

12. Крапива М. Нормативно-правова база наукових досліджень та наукової діяльності.

Пройдено практику:

1. Шинкарьова Л. В. - науково-викладацька практика.
2. Миколенко Н.В. - науково-викладацька практика.
3. Коркос Я.О. – дослідницька практика.

Результати, отримані у неформальній освіті

1. Шинкарьова Л. В. - Курс по запобіганню самогубству, виданий 5 лютого 2023 року. Організатор навчання: Lifeline Ukraine.
2. Шинкарьова Л. В. - Участь у Конкурсі наукових проєктів «Дослідження молодих вчених: від ідеї до реалізації», 21–22 квітня 2023 року. Тема конкурсної роботи: «Програма психологічної підтримки дружин учасників бойових дій».
3. Шинкарьова Л. В. - Курс для роботодавців про особливості працевлаштування ветеранів і ветеранок, виданий 20 липня 2023 року. Організатори навчання: Happy Monday та Veteran Hub.
4. Шинкарьова Л. В. - Участь у V щорічному форумі до Всесвітнього дня психічного здоров'я: «Психічне здоров'я: громадські та негромадські установи. складнощі та перспективи співпраці» 2023р.
5. Шинкарьова Л. В. - Тренінг «Ветерани та ветеранки: взаємодія та підтримка на робочому місці», 9-10 листопада 2023р. Організатор навчання: ГО Безбар'єрність.

6. Миколенко Н.В. Professional development course "Crisis Intervention Counselor Models". Israel Trauma Coalition. Липень 2022 (8 год.). Сертифікат ME311945.
7. Миколенко Н.В. Тренінг для викладачів закладів вищої освіти «Психологічні травми війни: як впізнати і надати компетентну допомогу студентам» проекту «Поруч» за підтримки Представництва Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) в Україні. 29 серпня 2022 (0,5 кредити ЄКТС). Сертифікат 13/2908в.
8. Миколенко Н.В. Відкритий інтенсив «Допомога психолога в воєнний час». Інститут практичної психології Ольги Гаркавець. 6 жовтня 2022р. (2 год.).
9. Миколенко Н.В. Motivational Enhancement Techniques: Working with Patients with Opioid & Substance Use Disorders or High Risk Use MAT Waiver Training Supplemental Course. University of Virginia и Coursera. Грудень 2022 (1 год.)
10. Миколенко Н.В. History of Mental Illness. Wesleyan University. Грудень 2022 (15 год.)
11. Миколенко Н.В. Міжнародне підвищення кваліфікації наукових, науково-педагогічних працівників ЗВО та працівників закладів освіти «Використання можливостей хмарних сервісів в онлайн навчанні». International Educators And Scholars Foundation. Грудень 2022р. - січень 2023р. Сертифікат №11757 від 16.01.2023 (45 год. - 1,5 кредити ЄКТС).
12. Миколенко Н.В. Семінар "Досвід застосування комплексного тренінгу методик військового лідерства та контролю бойового стресу у підрозділах ТО ЗСУ". Асоціація психологів вищої школи України. Сертифікат від 23 березня 2023р. (3 год.)
13. Миколенко Н.В. Навчальна програма «Психологічне консультування техніками КПТ на основі моделі резилієнтності». Центр здоров'я та розвитку «Коло сім'ї» за підтримки державної установи «Український інститут розвитку освіти». Березень – квітень 2023р. Сертифікат GDNPTW-CE00002, виданий 20.04.2023р. (14 год. – 0,5 ЄКТ).

14. Миколенко Н.В. Навчальна програма для тренерів «Резилієнтні викладачі». Центр здоров'я та розвитку «Коло сім'ї» за підтримки державної установи «Український інститут розвитку освіти». 22-24 січня 2023р. Сертифікат K4J6MU-CE000032, виданий 20.04.2023р. (14 год. – 0,5 ЄКТ).
15. Миколенко Н.В. Курс «КПТ модель менеджменту суїцидальності». Український інститут когнітивно-поведінкової терапії. Лютий – квітень 2023р. Сертифікат від 12.04.23 (12 год.).
16. Миколенко Н.В. Курс підвищення кваліфікації за Дослідницьким модулем. КУБГ. Лютий - березень 2023р. Сертифікат 2240/41 (30 год. – 1 кредит ЄКТС).
17. Миколенко Н.В. Курс «Війна не спише» з військової, клінічної, трансгенераційної психології. “Інститут психотравми війни”. Грудень 2022р. – травень 2023р. (72 год.).
18. Миколенко Н.В. Курс «Освіта у военний та післявоєнний час». Американські Ради з міжнародної освіти, EducationUSA в Україні. 14.03-16.05.2023 (8 год.).
19. Миколенко Н.В. Вебінар «Вступ до роботи з діючими військовими та ветеранами». Complex Trauma Institute. Сертифікат Alex Galchinski-8R4P-XV7G від 29.09.2023 (1.5 год.).
20. Миколенко Н.В. Тренінг «Як допомогти дітям та підліткам впоратися з травмою та горем: Короткий огляд та методи». First Aid the Soul. Сертифікат від 19.08.2023 (1,45 год).
21. Миколенко Н.В. Онлайн-тренінг "Курс по запобіганню самогубству". Lifeline Ukraine. Сертифікат від 18.12.23.

Студентська наукова робота

Підготовлено до друку та опубліковано в електронному виданні **Магістерські дослідження. Тематичний огляд та анотації магістерських робіт за освітнім рівнем «магістр» 2023 р.** / Наукові здобутки студентів Факультету психології, соціальної роботи та спеціальної освіти : ел. зб. наук. пр. студентів. анотації випускних робіт магістрів:

1. Бабенко К. Є. Психологічні особливості осіб залежних від відео
2. Басан С.М. Особливості психологічної адаптації акцентуєваних особистостей до життя в умовах війни
3. Гарастівська А. С. Психологічні особливості інтернет-залежності у період ранньої дорослості
4. Дедогрюкова Я. В. Трансформаційна гра як інструмент розвитку архетипів жіночності у молодих жінок (на прикладі авторської гри)
5. Житкевич А.О. Тривожність як фактор опанувальної поведінки особистості у стресових ситуаціях
6. Зінченко Д. О. Особливості ситуативної самоактуалізації майбутніх психологів
7. Корецька Я. О. Вплив батьківських установок на становлення особистості підлітка
8. Пилипчук В. В. Розвиток самосвідомості як умова формування психологічної готовності дітей до навчання в школі
9. Ткаченко К. В. Особливості психологічних захистів та копінг-стратегій лікарів
10. Чекарева К. Д. Особливості копінг-стратегій поведінки особистості в стресогенних умовах

Наукові статті студентів та викладачів кафедри у виданнях категорії Б:

1. Актаєва М.Г., Діденко О.Ю. Психологічне благополуччя підлітків в умовах дистанційного навчання. Наукові перспективи: журнал. 2023. № 11(41) 2023. С 1107-1129.
2. Калюжна Є. М., Житкевич А. О. Тривожність як фактор опанувальної поведінки особистості у стресових ситуаціях. Наукові перспективи : журнал. Серія «Психологія». № 11(41) 2023. <http://perspectives.pp.ua/index.php/np/issue/archive>.
3. Миколенко Н. В., Благодир В. О., Курило А. Є. (2023). Феномен кризи чверті життя та засоби її подолання. Наукові перспективи № 12 (30).
4. Циганчук Т. В., Ареф'єва-Пашко Ю. Є. Психологічні особливості девіантної поведінки в підлітковому віці. Наукові перспективи. № 8(26) 2023. С. 509-521.

Участь студентів у наукових конференціях

Студентська конференція «Перші кроки в науку» (9 листопада 2023). Учасники – студенти груп ППМ-1-23-1.4д., ППМ-1-22-

1.4з. Організатор та ведуча: викл. Собчак Г. М.. Секретар: Терпило В. О.

Студентський науковий гурток

Наукова студія «Cogito». Керівник Левченко Вікторія Володимирівна, кандидат філософських наук, доцент.

Засідання 2023 р.:

1. «Розуміння як психологічна специфічність думки». Лекція-діалог (березень 2023).
2. «Взаємозв'язок феноменів розуміння та психологічного благополуччя». Практичне заняття (квітень 2023).

3. Підсумки роботи гуртка. Представлення студентами доповідей з дослідницьких робіт (травень 2023). Левченко В.В., Федотова А.В. (2023) Взаємозв'язок ідентичності та психологічного благополуччя підлітків в умовах реабілітаційного центру. *Наукові перспективи*. 11(41). С. 1282-1294.
4. «Розуміння як проблема в психотерапії». Вступне заняття (жовтень 2023).
5. «Довіра та безпека в умовах війни». Практичне заняття (листопад 2023).
6. «Турбота, її види, розуміння». Семінар-практикум (грудень 2023).

Міжнародна академічна мобільність студентів:

Навчання Курило А. Є. за програмою академічної мобільності в Університеті Вільнюса (Литва) / University of Vilnius (Lithuania), 16.05.2022 – 31.08.2023.

Резюме: Всіма викладачами незмінного складу кафедри виконано стандарт публікаційної активності; достатньою є кількість наукових публікацій викладачів, аспірантів і студентів; порівняно з попереднім роком зросла кількість Web of Science та Scopus-публікацій. Найбільший доробок у викладачів: Калюжної Є. М., Коркоса Я. О., Кулаєвої Т. В., Левченко В. В., Литвиненко О.О., Лозової О.М. Перспективним надалі вбачаємо напрями роботи з академічної мобільності студентів та аспірантів, а також з грантової діяльності.

6. Міжнародна діяльність кафедри практичної психології

Обговорення угоди про спільну наукову діяльність з Кафедрою психології Національного університету Острозька академія. Визначення перспектив взаємодії та співпраці у науковому дослідженні психологічної підтримки населення у воєнний та повоєнний періоди.

Участь у міжнародних програмах академічної мобільності

Литвиненко О.О.

1. Проведення дослідження: «Харчова поведінка осіб, змушених покинути Україну у зв'язку з війною». Байройтський університет, Німеччина (15.06.2022-14.06.2023).
2. Участь у міжнародному проекті «Розвиток кар'єрного радництва для України CARE». Національне агентство освіти, Фінляндія (01.08.2023 по 31.12.2025).
3. Участь у міжнародному тренінгу «Медіація та переговори». Університет Адама Міцкевича у м. Познань, Польща (16.12.2023 по 19.12.2023).

Музиченко І. В.

4. Участь у міжнародному стажуванні Еразмус+. Академія спеціальної педагогіки імені М.Гжегозовської, Польща (24.04.2023 по 28.04.2023).

Гостьові лекції

Гостьова лекція Грубі Тамари Валеріївни – наукової кореспондентки лабораторії організаційної та соціальної психології Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України, членкині Української асоціації КПТ, Української асоціації організаційних психологів та психологів праці, International Society of Schema Therapy, представниці Ради роботодавців на тему: «Реалії сучасної психотерапії» для студентів 3 курсу освітніх програм 053.00.02 Практична психологія і 053.00.04 Консультаційна психологія в межах опанування дисципліни Основи психотерапії.

Резюме: показники участі викладачів у міжнародних програмах академічної мобільності та подання заявок на отримання грантів залишаються досить низькими. Найбільший внесок зробили доц. Литвиненко О. О. та доц. Музиченко І. В. У перспективі необхідно розширити грантову діяльність та внутрішню мобільність студентів і викладачів кафедри практичної психології, продовжувати і розширювати практику гостьових лекцій.

Завідувач кафедри
практичної психології,
доктор психологічних наук

Олена ЛИТВИНЕНКО